

Fremsat den 15. november 2023 af Mette Abildgaard (KF), Helle Bonnesen (KF),
Mona Juul (KF) og Søren Pape Poulsen (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at inkludere social- og sundhedshjælpere på positivlisten over job, hvor der mangler kvalificeret arbejdskraft i Danmark

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret 2023-24 at tage initiativ til, at social- og sundhedshjælpere omfattes af positivlisten over faglærte job, hvor der mangler kvalificeret arbejdskraft i Danmark. Positivlisten skal udvides for at sikre, at kvalificerede udenlandske social- og sundhedshjælpere ikke nægtes arbejds- og opholdstilladelse i Danmark i en tid med mangel på arbejdskraft i pleje- og sundhedssektoren.

Bemærkninger til forslaget

Ledigheden i Danmark er historisk lav, og manglen på arbejdskraft tilsvarende høj, for Danmark mangler arbejdskraft. Antallet af forgæves rekrutteringer ligger på et for højt niveau, hvor hvert tredje rekrutteringsforsøg sker forgæves (»Antallet af forgæves rekrutteringer ligger fortsat højt«, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 30. september 2022). Udfordringerne med at rekruttere faglært arbejdskraft skal adresseres, hvis Danmark fortsat skal være konkurrencedygtig. På den baggrund har et bredt flertal i Folketinget sænket beløbsgrænsen for udenlandske arbejdstagere – til glæde forfor erhvervslivet, dansk økonomi og danske borgere (»Regeringen indgår bred aftale om international rekruttering«, Finansministeriet, den 29. juni 2022).

Dog er der fortsat en alvorlig mangel på hænder i pleje- og sundhedssektoren, og det forventes der også at være i fremtiden. Finansministeriet skønner, at Danmark i år 2030 vil mangle over 17.000 social- og sundhedsassistenter (»Økonomisk Analyse: Mekaniske fremskrivninger af udbud af og efterspørgsel efter velfærdsmedarbejdere«, Finansministeriet, september 2022). Alene i 2022 oplevede kommunerne 26.000 forgæves forsøg på at hyre en social- og sundhedsassistent (»Kommuner om bred mangel på hænder: »Det skræmmende er, at det kun lige er begyndt og bare bliver værre herfra««, Politiken.dk, den 16. marts 2023).

Vi ved allerede nu, at problemet kun vil vokse over tid, når antallet af ældre frem mod 2030 stiger med 161.000. Det svarer til knap to tredjedele flere ældre, end vi har i dag (»En reform af sundhedsvæsenet haster – der er både ressourcer og potentiale i en nytænkning«, KL, 2019).

Trods dette udviser Danmark fortsat velintegrerede social- og sundhedshjælpere til deres fødelande, selv om de har

bestået danskprøven og tilmed er selvforsørgende (»Hvad sker der, Kaare?«, ekstrasbladet.dk, den 9. juli 2023). Det er ifølge forslagsstillerne ikke den rigtige vej at gå i en tid, hvor der er alvorlig mangel på arbejdskraft i pleje- og sundhedssektoren.

Som et af svarene på de graverende udfordringer i pleje- og sundhedssektoren annoncerede udlændinge og integrationsministeren allerede i oktober 2022, at han ønskede at udvide den såkaldte positivliste for faglærte, så listen også omfatter social- og sundhedshjælpere. Positivlisten for faglærte giver borgere fra tredjelande uden for EU/EØS mulighed for opholds- og arbejdstilladelse, hvis de er uddannet inden for de faggrupper, som der er mangel på i Danmark (ibid.).

Forslagsstillerne ser med bekymring på pleje- og sundhedssektoren og den belastning, som sektoren utvivlsomt vil opleve, i takt med at efterspørgslen efter omsorg og pleje stiger, for ikke at nævne de rekrutteringsudfordringer, som sektoren vil få og allerede nu lider under.

Forslagsstillerne ønsker med beslutningsforslaget, at regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår tager initiativ til, at social- og sundhedshjælpere omfattes af positivlisten for faglærte, således at kvalificerede udenlandske social- og sundhedshjælpere ikke nægtes opholds- og arbejdstilladelse i en tid med mangel på arbejdskraft i pleje- og sundhedssektoren. Forslagsstillerne ønsker, at regeringen tager initiativ til denne ændring af positivlisten hurtigst muligt, da pleje- og sundhedssektorens udfordringer ikke lader vente på sig.

Skriftlig fremsættelse

Mette Abildgaard (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at inkludere social- og sundhedshjælpere på positivlisten over job, hvor der mangler kvalificeret arbejdskraft i Danmark.

(Beslutningsforslag nr. B 73)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.